

Porabje

TEDNIK SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 2. februarja 2023 - Leto XXXIII, št. 5

stran 2

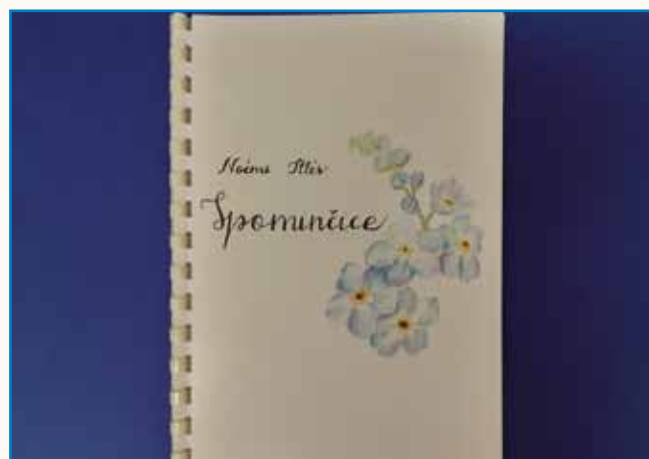
VSAK NAJ NAJDE KAJ ZASE

»GORIČANEC SIŠ, GEKOLI ŽIVEŠ«
stran 5

OČA JE SVOJO GRABO KOPO
stran 8

SPOMINČICE
stran 10

Andrea Kovács - o pričakovanjih in načrtih ZSM v letu 2023

VSAK NAJ NAJDE KAJ ZASE

Predsednica Zveze Slovencev na Madžarskem Andrea Kovács upa, da bo leto 2023 uspešno: »Čaka nas kar precej nalog, saj bomo imeli kar nekaj investicij, seveda pa bomo pripravili številne, tudi večje programe. Svoje načrte imajo kulturne skupine, kar nekaj aktivnosti in programov pa bomo pripravili tudi za mlade. Ponovno bomo imeli razpis za literarni natečaj Porabske litere, vzpostaviti želimo sklad za štipendiranje, veliko moramo postoriti tudi na kadrovskega področju. Menim, da je naš program sestavljen tako, da bo vsak zase našel kaj zanimivega, tako Porabci kot tudi Slovenci z druge strani meje. Naš cilj je, da na naše prireditve pritegnemo čim več naravnih govorcev. Želimo si, da bi se pri čezmejnem sodelovanju približali živahnemu utripu, ki smo ga imeli v devedesetih letih prejšnjega stoletja.«

Tako kot skorajda povsod je tudi delovanje ZSM v minulih treh letih zaznamoval novi koronavirus: »Na začetku prejšnjega leta se je to še zelo poznalo, v drugi polovici leta pa je bilo že veliko bolje, saj so tudi naše kulturne skupine marsikateri nastop nadoknadile. Skupno so jih imele 70, kar ni tako malo, vsekakor pa si želimo, da bi jih imele letno okoli sto. Če vadiš in delaš se seveda želiš publiki tudi predstaviti. In tako se je tudi razpoloženje pri naših kulturnikih v zadnjem delu lanskega leta res izboljšalo. Vodje skupin zdaj

lažje iščejo tudi podmladek.« Pod okriljem ZSM deluje deset kulturnih skupin, najstarejša med njimi je gornjeseniški mešani pevski zbor Avgusta

Predsednica ZSM Andrea Kovács na Porabskem dnevu lani poleti. Tudi letos se obetajo številne prireditve in projekti pod okriljem Slovenske zveze

Pavla, ki bo letos proslavil 85-letnico delovanja. »To bo ena od večjih letošnjih pri-

Andrea Kovács z mladimi pri števanovskem graničarskem muzeju. Izlet je bil izveden v okviru projekta M.A.J., pri katerem bodo sodelovali tudi v tem letu

reditve. Pri tako dolgoletnem delovanju je prav, da ne proslavljamo samo okroglih obletic, saj je to, kar predstavljajo oni, nekaj posebnega. Nas, porabske Slovence, uspešno predstavljajo že vrsto let doma, v Sloveniji in tudi v drugih sosednjih državah. Oni so tisti, ki že vrsto let širijo informacijo o tem, da tudi na Madžarskem ob-

staja slovenska skupnost, ki ima svojo pevsko dediščino,« je poudarila Andrea Kovács in med letošnjimi aktivnostmi izpostavila tudi programe, ki jih bodo pripravili za mlade. Potem ko so za porabske šolarje lani prvič pripravili šolo v naravi na Rogli, bodo to letos ponovili: »Lahko rečem, da je tudi to ena naših večjih prireditev. Teden dni skrbeti za 25 slovensko govorečih otrok ni lahka naloga. Nekaj podobnega bomo za njih pripravili tudi v poletnem času, z mladimi pa bomo še naprej sodelovali tudi v projektu MAJ.« ZSM bo pomagala tudi pri organizaciji in izvedbi borovega gostovanja, ki ga bo skupaj z vsemi porabskimi vasmami 18. februarja v Števanovcih pripravila Državna slovenska samouprava. »Ker zaradi tega dogodka letos ne bo državnega srečanja porabskih Slovencev, načrtujemo Kresno noč, ki bo nekaj podobnega kot je Porabski dan, ki ga bomo mi

organizirali naslednje leto. Med večjimi prireditvami načrtujemo letos še eno na področju turizma. V okviru gospodarskega programa moramo namreč poskrbeti tudi za turistično promocijo Porabja. Pripravljati pa se bomo začeli tudi na evropske projekte,« je še razložila sogovornica.

Čeprav ZSM kot civilna

organizacija seveda največ pozornosti namenja kulturi, se – predvsem prek Razvojne agencije Slovenska krajina – ukvarja tudi z gospodarskim področjem. V okviru programa spodbujanja gospodarske osnove avtohtone slovenske narodne skupnosti na Madžarskem 2021–2024 so se v

Pri Zvezi Slovencev bodo tudi letos organizirali šolo v naravi na Rogli

minulih dneh ukvarjali z vlogami, ki so prišle na 1. javni razpis, namenjen naložbam za razvoj mikro, malih in srednje velikih podjetij: »Dobili smo dvanaest prijav, ki bodo zdaj šle v ocenjevanje. Priznati moram, da sem jih pričakovala več, toda vesela sem, da so prijavitelji podjetja iz Porabja, ki imajo med zaposlenimi delavce slovenskega porekla. Če iščemo vzroke, da ni bilo veliko prijav, je nekaj krivo to, da so morali podjetniki, ki so se potegovali za sredstva iz madžarskega razpisa, kar leto dni čakati na pogodbo. Poleg tega moramo vedeti, da se slovenski program v marsičem razlikuje od madžarskega, ki omogoča izvedbo programa v dveh letih, v našem primeru pa govorimo o šestih mesecih. Pri madžarskem programu govorimo o predfinanciranju, pri slovenskem pa gre za naknadno financiranje.« Andrea Kovács za letos napoveduje še en razpis na gospodarskem področju, ki bo dvoleten, zato upa, da se bo nanj prijavilo več

podjetij oziroma podjetnikov. Poleg turističnega področja bo iz slovenskega gospodarskega razvojnega programa kar nekaj sredstev namenjenih tudi za naložbe v Slovenskem kulturnem in informacijskem centru v Monostru ter na Slovenski vzorčni kmetiji in v Hiši jabolk na Gornjem Seniku:

»V Slovenskem domu smo načrtovali celovito prenovilo, toda zaradi energetske krize bomo sredstva vložili v ureditev sončne elektrarne in tudi ureditev kurjave. Naredili bomo analizo in se potem odločili, če se bomo še naprej ogrevali s plinom, ali pa gremo v ureditev toplotne črpalke. V zgornjem delu stavbe pa moramo zamenjati okna.« Tudi na Slovenski vzorčni kmetiji bodo uredili sončno elektrarno, Hiša jabolk pa bo dobila prizidek, v katerega bodo preselili kmetijske stroje, ki jih morajo zaradi prostorske stiske zdaj hraniti v nekdanji gornjeseniški vojašnici. »V okviru omenjene investicije bo predelovalnica sadja dobila možnost, da se registrira tako, da bo mogla v njej predelovati v sok tudi za podjetja. Zaenkrat lahko to počnejo samo za lokalne pridelovalce sadja,« je še pojasnila Andrea Kovács.

Silva Eöry
Fotografije:
arhiv časopisa Porabje

Ptice Porabja in Goriškega

»Poznate zlatovrano? Nej? Pridite v petek 20. januarja na 18. vöro v Andovce v Porabsko domačijo na predavanje Krajinkega parka Goričko. Tam bouda eden človek, steri se fejst razmej k fličom, on nam vse tapovej od zlatevrane pa od flice, stere v Porabju živejo!« S temi besedami je predsednik Porabskega kulturnega in turističnega društva Andovci Karel Holec spodbujal zainteresirane k udeležbi na dogodku, na katerem je predavatelj, naravovarstveni strokovnjak Kristjan Malačič spregovoril o pticah, ki živijo na območju Porabja in Goriškega. Povabilu se je odzvalo lepo število udeležencev, med njimi tudi slovenska generalna konzulka Metka Lajnšček in zagovornica Slovencev Erika Koleč Kiss.

V uvodnem pozdravu je Holec zatrdil, da skoraj vsakega človeka zanimajo ptice, ljudje jih opazujejo. »Človek bi mislil, da pozna veliko ptic, ko pa bi jih spraševali, ali lahko naštejejo 10 vrst, bi že razmišljali. Veliko ptic vidimo v naši okolici, v resnici pa ne poznamo njihovih imen. Na današnji predstavitvi pa bomo lahko videli ptice na fotografijah in jih tudi spoznali poimensko. Pomembno pa je, da v slovenskem jeziku, saj največkrat znamo imen teh ptic le v madžarščini,« je povedal predsednik društva. Udeleženci so zvedeli veliko zanimivega tudi o vedenju, fiziologiji in oglašanju predstavljenih ptic ter o njihovi zaščiti in ohranjanju ogroženih živalskih vrst. Predavatelj je povedal veliko zanimivega o prehranjevalnih navadah posameznih vrst. Med drugim je spregovoril o smrdokavri, ki je med domačini na Goriškem in tudi v Porabju bolje poznana pod imenom upkaš ali hupkaš, veliko pozornosti pa je še namenil splošno znanim vrstam, kot so prepelica, veliki skovik, siva

čaplja, bela štoriklja, belorepec, škrljančar. Že med predavanjem je sproti sproščeno odgovorjal na številna vprašanja obiskovalcev, ki so se večkrat oglašali s pripombami. Želeli so slišati predvsem o zlatovranki, ki več ne gnezdi v naši pokrajini, pogosta pa je na vzhodnem

Naravovarstveni strokovnjak Kristjan Malačič je imel zanimivo predavanje o pticah na Porabski domačiji v Andovcih

delu Madžarske. V Sloveniji je redek poletni gost in je ena od sto tridesetih ogroženih vrst na Slovenskem. Na vprašanje, zakaj nekatere vrste izginjajo iz

manj je travnikov, ker jih orjejo, ali pa zaraščajo z gozdom, in te vrste, ki so vezane na travnike, ne morejo drugod gnezdit. Posledično se mogoče tudi poveča konkurenca med njimi in tudi zaradi tega so manj uspešne pri razmnoževanju,« je povedal strokovnjak.

Podal je tudi nasvet o hranjenju ptic – hranilnice ali podstavke za hrano, obešanke (lojna pogača) in drugo hrano pticam vedno nastavimo na kakšno drevo ali visok grm, kjer mačke nimajo dostopa, ptice pa imajo dober razgled na okolico. »Krmilnica pa mora imeti streho, da ne bi kakšen dež ali sneg namočil hrane, ker imajo ptice potem težave. Pomembno je še, da krmilnico čistimo,

predvsem zaradi zajedavcev ali kakšnih bolezni. Enkrat tedensko bi jo morali očistiti. Glede hrane so klasika sončnice in kakšna druga seme-

Del prezentacije o pticah. Strokovnjak je spregovoril tudi o najprimernejših načinih hranjenja ptic

okolice, je predavatelj poleg intenzivnega kmetijstva izpostavil še globalno segrevanje, ki ima negativne posledice. »Posledično imajo manj hrane in tudi selitvene težave po selitvenih poteh. Včasih je bil tudi lov, ki pa zdaj ne predstavlja težav za te vrste, definitivno pa je velik vzrok, da že izgubljajo svoj habitat, se pravi življenjski prostor, kjer gnezdi. Vse

na. Če pa dajemo star kruh, moramo biti zelo pozorni, da je kruh povsem suh. Ne sme biti vlažen, da bi zmrznil. Ptice imajo rade tudi sadje, na primer koščke jabolka, pri tem pa ni težave, ker vsebujejo dovolj sladkorja in ne zmrznejo,« je še svetoval Malačič ter hkrati priporočal še kakšno predavanje, morda o metuljih.

nvn

Pod Srebrnim brejgom ...

... vsi bi radi pejeze meli. Leko povejmo, ka je do epidemije prišlo, v steroj vsi eden za drugim kričijo: »Mi tō škemo pejeze meti!« Že smo pisali, kak se je minimalna plača zdignola, birauvi so tō vekše plače daubili, padari je ranč tak dobijo. Zdaj bi vsi tau meli: policajge, sodacke, ministri pa tak naprej pa tak tadale. Ka bi se nej vse samo tak zgotovilo, so se eške penzionisti zglasili. Ka se razmejmo, ništerne penzije žalostno male vōgledajo. Depa, mi od epidemije pripovejdamo. Epidemija se nin doj mora staviti. Kakšno vrastvo aj premier pa njegva ekipa vōnajde? Nikšno drugo nej, kak samo pejez njim trbej. Vej se pa, ka pejez dosta več nega. Slovenija je vnauge kredite gorvzela, EU neka zato tō da. Nekak de te kredite nazaj mogo plačati. Na, zatoga volo nekšne porcije so si vōzbrodili, ka najvejšim profitom bi vekše porcije gornabili. Bogati že na velke djaučejo, kak do po tejm spoj eške leko živeli. Prva so porcije spoj valati začnole, že so si tisti velki pejeze med seuv talali. Od toga država (rosag) nika nede dobila. Milijonke so za vsigdar taodišle. Depa, mi eške dun pri penzonistaj ostanemo. Kakoli ka nisternim rejsan nej lepau na tom svejti, zato humora nigdar ne sfali. Kak se tau povej, če mesau nemamo na stoli, smidjemo pa se dun eške leko. Poglednimo, stere nauve šale od penzionistov té dneve najbolje med lidami od lamp do lamp idejo. Dva penzionista, mauž pa žena, za stolom sedita. Drtine od krjuja gorbereta. Nagnauk mauž pravi: »Čüj, ge bi te v daum dau!« Žena ga z debelim pogledne: »V daum za starce? Nauri se gé ali ka? Vej pa obej penzije od naja za tau

Luka Turk na vsikšoj tekmi za velkoga favorita vala. Na prvenstvu se od njega eške svetovni rekord čaka. Pri 2-3 stopinjay tau rejsan nej šala na 200 ali pa cilau 1000 mejterov plavati

ne dojdeta. Mauž njoj nazaj povej: »Nej v daum za starce! Idi študejrat pa v daumi za študente leko živeš. Ge pa pomalek za teuv pridem. Eške štipendijo dobiš.«

Vejmo, ka v nisterni slūžbaj višešnje vōre vōplačajo, če pa ne plačajo, leko za tiste vōre lidge doma ostanajo. Iz toga je ta šala vōprišla: »Dragi penzionisti, ne moremo vam penzije zdignoti. Damo vam fraj dneve pa po tistom leko doma ostanete.«

Brezi seksa tō ne ide. Penzionist se padari tauži: »Vejte, vsi moji pajdaši na velke gučijo kak bogato seksualno življenje majo. Ka aj delam, ka mo ga ge tō emo?« Padar njemi pravi: »Vej pa vi tō lažajte. Tau vam niške ne more dozapovedati.«

Za konec pa eden bole grdi vic, depa, tau ranč istina gé: »Najbole nevarna slūžba je penzionist biti. Eden je nej živi ostanu.«

Od malo za šalo-malo za istino se pri enom športi stavimo. Té šport se samo v trno mrzloj vodej leko godi. Zimsko plavanje se zovē, na Bledi se té dneve 13. svetovno prvenstvo v tom športi godi. Med najbalkše je že prvi den znauva Slovenec Luka Turk prišo.

Naš Srebrni brejg se takšnim batrivnim lidam vsigdar na velko pokloni. Pravi, ka človek rejsan leko kaj vcejlak nejmogauče naredi, če tau škē.

Miki Roš

PREKMURJE

Naj prostovoljci

Mestna občina Murska Sobota, stera nosi naziv Prostovoljstvu prijazno mesto, je v dvorani Gledališča Park pripravila slavlje, na sterom so podelili priznanja najbolje požrtvovalnim prostovoljcom (önkéntes segítők) v občini. Župan Damjan Anželj se je prva zahvalo vsem tistim, steri vsakšiden prinašajo žarke sveklobe in topline tistim, steri so pomoči potrejni. »Ponosen sam, ka so med nami takši lidge, steri so pripravljeni pomagati v vsej življenjskij situacijaj. Prostovoljci so tisti, steri so pauleg pripadnikov civilne zaščite, gasilcov in sodakov furt v prvij linijaj, pa če mamopoplave, žled ali ogenj. Prostovoljci so tudi tisti, steri so tak pa ovak pomagali med epidemijo,« je pravo Damjan Anželj.

Županovo priznanje »Naj prostovoljec 2022« je šlo v roke policajav penziji Borisa Muhiča, steromi je nikdar nej žmetno pomagati, poklonckati na dveri in prositi za pomoč za tiste, steri so pomoči potrebni. Priznanje za »Naj prostovoljsko društvo 2022« je dobila Nogometna šola MURA, stera je z akcijo »Muraši za Emo« pa dokazala, ka fotbaleri z veseljom pomagajo tistim, steri so pomoči potrebni. V kategoriji »Naj prostovoljska organizacija 2022« sta bili podeljeni dve priznanji. Prvo je dobila Srednja zdravstvena šola Murska Sobota, stera s svojimi dijaki izvaja dosta prostovoljnih projektov in aktivnosti pa ške Lions klub Murska Sobota, steri je v leti 2022 z dobrodelnimi akcijami in prispevki članov pomagotak posameznikom kak različnim organizacijam pa ške domovom, v sterih živijo starci. V kategoriji »Naj prostovoljski dogodek 2022« pa je komisija voodabrala evangeličansko cerkveno občino, stera je v preminaučom leti organizirala dva koncerta za pomoč in podporo integracije ukrajinskih držin v Pomurji.

Silva Eöry

»PRETRPO NAROD JE KAŠTIGE«

Madžari so do 19. stoletja nej meli svojo narodno himno, ejkstra so spejvali katoličanji (*Boldogasszony Anyánk*), ejkstra kalavinge (*Tebenned bíztunk, elejétől fogva*) in ejkstra literani (*Erős vár a mi Istenünk*). Gda je *Ferenc Kölcsey* leta 1823 v samauči sejdo v svojoj kuriji v vesnici Szatmárcseke in napiso svoj *Hymnus, z vihéрни stoltij madžarskoga lüstva*, je eške nej mogo znati, ka z njegvoga verša vogrska himna grata.

Madžarski poet je svojo pesem končo 22. januara 1823 (*djenau pred 200 lejtami*), od leta 1989 na té datum svetimo den vogrske kulture. Do gnes so madžarsko himno dojobrnavili na več kak tresti gezikov, v naši novinaj leko preštéte, kak go je v prekmursko rejč prejkpostavila *Suzana Guoth*.

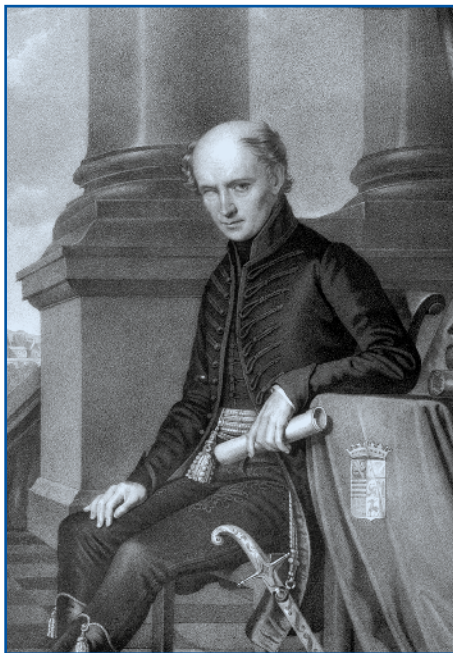
Vogrska himna má osem kitic (versszak), depa samo prvo spejvamo. Ta je kak edna molitev, prošnja za Boži blagoslov. Drüga in tretja kitica dojspišeta, kakša veuka dela so inda svejta napravili Madžari: prišli so med Karpate, njini rosag je cveu, krau Matjaš je dojoblado vse neprijatele. Štrta in peta kitica pripovedjata o trpljenji: o roblenji Tatarov in Törkov, o bojnaj med bratami. V šestoj in sedmój kitici se kepi s preminauči časov mejšajo s kejpami v cajti Kölcseyna. V slejdnjoj kitici se skor djenau ponovi prva – depa tü poet že tau prosi od Bogá, aj pomilüje njegvi narod.

Originalen rokopis (kézirat) vogrske himne držijo v Državnoj knjižnici Széchenyi (OSZK). Gda je biu leta 1944 veuki kaos v rosagi zavolo bojne, je držina Kölcsey té dokument prejk-dala centralnoj knjižnici in se zgučala ž njauv, ka ga na den vogrske kulture leko naprejevzemejo in ga pokažejo najgir lüstvi.

In kak je gratala melodija, štero vsi dobro poznamo? Leta 1844 je Narodno gledališče v Pešti vödalo razpis (pályázat), aj nekak napiše muziko za vogrsko himno – zglosilo se je 13 kandidatov. Te so za en den oprli teater in što koli je leko šenki nutüšo. Anonimno so jim zaigrali vse variante himne po redej in poslušali, štera najvejši aplavz dobi. Najbole prilübleno je bilau delo *Ferenca Erkela*, šteri je po legendi melodijo napiso v komaj ednoj vöri.

V 1840-i lejtaj so nauvo himno na dosta mejstaj igrali in spejvali: v gledališčaj, na svetkaj, depa na srejdj dramski

iger ranč tak. Najbole glaven datum je biu venak 15. marcüš 1848, gda go je bilau čüti v Narodnom gledališču. Po nagodbi (kiegyezés) leta 1867 pa je bi-

Ferenc Kölcsey (1790–1838) se je spravlo s poezijov, politikov in gezikom – njegvo pesem spred dvejstau lejt gnes spejvamo kak vogrsko himno

lau že normalno, če so lidgé zaspejvali himno, gda so malo vküpprišli, tistoga reda so go začnili včiti šaularom tö.

V 19. stoletji je Vogrska slišala pod Habsburško monarhijo, zatok so na vsej svetkaj igrali avstrijsko cesarsko

*Blagoslovi Boug naš narod
Z dobro volou in blagom.
Obarva naj ga rouka tvoja
V boji z neprijatelom.
Hüdi šors ga zdavnaj mantra,
Oblouni ga z bogatim letom,
Pretrpo narod je kaštige
Že tü za greje prišešnje.*

*/prevod madžarske himne
v prekmurščino:
Suzana Guoth/*

himno. Na priliko te tö, gda so 6. oktobra 1849 v Aradi pomorili trinajset madžarski generalov, zatok je vogrsko lüstvo nej moglo trpeti avstrijski »Gottterhalte«. Gda je leta 1903 cesar *Franz Jozef* gorpoisko kadetsko šaulo v Pécsi in je sodačka pleh banda igrala cesarsko himno, je čemerno lüstvo tak glasno začnilo spejvati vogrsko himno, ka je nej bilau čüti goslare. Na srejdj prve svetovne bojne, decembra 1916 pa je biu madžarski krau *Karel IV.* prvi in slejdjni, šteri je na svojom kronanji v Ma-

tjaša cerkvi na melodije vogrske himne stapo.

Po leti 1945 so se v socialistični rosagaj trüdili, ka bi narodne himne vöminili na »sovjetske fajte«. Partijski generalni sekretar *Mátyás Rákosi* je nagučavo pesnika *Gyula Illyésa* in skladatela (zeneszerző) *Zoltána Kodályja*, aj napišeta nauvo, »socialistično« himno. De je pa daubo valas, ka prej »dobra je stara himna, nej trbej nauve« in »je že napisana, nika se ne more cujdati ali krajvzeti«. Če rejsan se je komunistarom nej prišikalo vöminiti himno – štera se začne z rečjauv »Baug« –, donk so go duga lejta igrali brezi spejvanja.

Dostakrat se dojspiše kritika, ka je prej madžarska himna preveč pesimistična in ne aktivizéra lüstvo. Tau je zavolo toga tö, ka so go začnili po prvój svetovnoj bojni in trianonskom diktati eške bole pomalek igrali. Če pa poglednemo dnevniko (híradó) z 1930-i ali 1940-i lejt, tam dosta bole naglo igrajo vogrsko himno, skor je kak eden marš. Končno so leta 2013 napravili edno kračišo varianto, štera je duga samo 90 sekund: tak se ležej zaigra na olimpiji, če eden madžarski športnik medaljo dobi in zdignejo vogrsko zastalo.

Gvüšno pa je istina, ka so himne drügi narodov (tak Slovincov tö) dosta bole koražne, pozitivne in ritmične. Vogrska himna je skor takša, kak če bi edna cerkvena pesem bila. Tau so vöponücali na Romanarskom v cajti diktatora *Ceausescuna* tö, gda so sigurno štrafali spejvanje vogrske himne. Ništerni erdeljski Madžari pa so natline nutdjali v cerkvene pesmarice, tak so himno leko spejvali pri bogoslüžji – brezi štrafa.

Kölcseyna pesem je gratala prava narodna molitev. Leta 1989 so go nutspisali v madžarsko ustavo (alkotmány), preambula nauvoga temeljnoga zakona (alaptörvény) se pa od 1. januara 2012 začne s prvim redaum toga verša. Za Madžare dosta znamenüje spejvanje himne: na priliko na začetki nauvoga leta, na državni svetkaj ali pri batrüvanji vogrski športnikov. Mi, porabski Slovinci že več kak gezero lejt vküper živemo z Vaugrami, znautra madžarskoga rosaga, zatok je Kölcseyna himna – štera je vrnau dvejstau lejt stara – naša himna tö.

-dm-

Maja Hajdinjak - novinarka pri novinaj Vestnik

»Goričanec siš, gekoli živeš«

Maja Hajdinjak je novinarka pri novinaj Vestnik, je pa tudi soavtorica knjige Prekmurščina, kinč predragi, stero so konec preminaučoga leta nōpokazali tudi v Monoštri. »Ges sam gorrasla na Cankovi, gé eni tak pravijo, ka so oni nej

Za svojo magistrsko nalogo Opis sodobne prekmurščine je dobila pomursko raziskovalno nagrado za najbavkušo magistrsko delo s področja družboslovja in humanistike (Kejp: osebni arhiv Maje Hajdinjak)

Goričanci, ge pa se mam za pravo Goričanko, splojzatau, ka je moja mama z Gornjih Slaveč, oča pa z Doliča. Gda sam bila stara devet let, smo se preselili k Svetomi Guriji, kak mi po domanje pravimo Svetomi Juriji. Tam je moj stari oča gé doma in smo daubili zemlau pa smo si ram tam zazidali. Istina gé, ka sam se dugo nej počutila tam doma, pa tudi na Cankovi glij nej, vej pa smo mi za velke svetke furt odili k žlati na Goričko. Zdaj, ka že več kak leto dni živem v Gornji Radgoni, pa rejsan čütim, ka Goričanec siš, gekoli živeš, tau nejde s tebe,« je prva povedala Maja Hajdinjak, stera ma osem lejt študera na istoj fakulteti kak je ona sama, na Filozofski fakulteti v Ljubljani: »Ona študera germanistiko, ge pa sam slovenistiko in primerjalno književnost. Lekar sve se bole po mami Liljani vrgle, stera je slavistka in vči na domanji šauli, pri Svetom Guriji. Tudi

oča Štefan se je šaulivo za škōnika, za fiziko, samo ka on ne vči, liki dela na Finančni upravi, prva pa je delo na carini.«

Sogovornica pravi, ka so jo v osnovni šauli pauleg slovenščine zanimali tudi drugi geziki:

»Dosta različnih stvari me je zanimalo, pa sam si vsakše pou lete premislila, ka bi ges rada bila, gda mo velka. Te pa, gda smo gnauk z držino šli v Maribor, smo šli mimo Radia City. Tau se mi je tak povidlo, ka sam vidla kak oni tam uživajo pred mikrofonom, pa sam pravla, ka mo ges tudi novinar-ka. Tak sam brodila vse do enoga kedna prva kak se je bilau potrebno vpisati na fakulteto, te pa sam si premislila, vej pa so me za-

nimali tudi geziki. Novinar si leko tudi če kaj drugoga študeraš, pa sam se te odlaučila za študij slovenistike in primerjalnoga jugoslovanskoga jezikoslovja, vej pa so me glij slovanski geziki furt najbolje zanimali.« Za študij pravi, ka je nej biu glij najbolje léki. Slovenistika njoj je nekaj šla bole na léko, druga smer pa nej, vej pa se je mogla včiti zgodovino vsej slovanskih gezikov: »Morem praviti, ka dosta sodobnih slovanskih gezikov razmim ali pa se jih brž navčim. Najbole sta se mi povidla ruščina in poljščina, zatau sam se tejva dva gezika tudi najbolje navčila. In tak sam te šla za pau leta tudi na študijsko izmenjavo v Varšavo. Tau je bilau trnok fajn, pa če bi mela priliko bi ške za duže šla. Poljski ške vse ne razmim, znam pa se zgucati vse, ka trbej. Mam tudi eno takšo navado, kamakoli dem na dopust, ponavadi v té slovanske rosage, recimo na Češko ali Slovaško, si furt mali

slovar kúpim, pa probam z lidmi se v njihovom geziki pogučavati.«

Maja Hajdinjak se je v cajti svojoga študija spravla tudi s prekmurščino: »Znamo, ka je prekmurščina inda svejta bila knjižni gezik, zdaj pa je eno od slovenskih narečij. In zatau sam stejla napisati neka o svojom guči. Naslov moje magistrske naloge je Opis sodobne prekmurščine. Pisala sam o tom, kak se deli-

Rada potivle, sploj v slovanske rosage. Že večkrat je bila na Poljskom. Té kejp je biu napravljeni pod skakalnico v Zakopanaj (Kejp: osebni arhiv Maje Hajdinjak)

jo naši guči, zaimo pa me je tudi odnos tistih, steri gučijo do prekmurščine in slovenskoga knjižnoga gezika. Štero je te zdaj naš materni gezik, sam se pitala. Zanimivo je, ka je večina tistih, stere sam spitavala, pravla, ka je prekmurščina njihov materni gezik. Zanimiva pa je razlika, starejši so celau bole zadržani do prekmurščine, sploj ka se pisanja tiče, vej pa pravijo, ka ne vejo, kak bi pisali.« Sogovornica pravi, ka so mladi fejt samozavestni (öntudatosak) pa pravijo, ka pišejo SMS in druga podobna sporočila v prekmurščini: »Istina gé, ka mladi brodijo, ka znajo prekmurski, samo istina gé, ka dosta rejči več ne vejo, pa samo »slavsko« rejč po domanje potegnejo oziroma napišejo.« Maja Hajdinjak je sedem lejt preživela v Ljubljani, vej pa je po študiji neka cajta včila tiste, steri so se steli slovensko navčiti na celoletni šauli slovenskoga gezika: »Pauleg toga sam včila tudi turiste, vej pa majo na turistično-informacijskom centri vleti furt eden den na-

menjeni za kratki tečaj slovenskoga gezika za turiste. Tam sam jih včila osnovne izraze, kak leko na primer naraučijo kavo ali pa drugo piti in tudi gesti. Te te ške oni kaj spitavlejo, stere rejči jih zaimajo. Pauleg toga se enim vidi fejt špajсно, ka se mi v Sloveniji, gda pridemo na obisk, se doživlamo in vsakši dobi šlapline.«

Po tistom, ka je prišla domau v Prekmurje, je, čiglij je nej stela

biti leranca, šla vseeno včit in tau na domanjo osnovno šaulo, gé je včila slovenščino pa mejla ške podukšano bivanje: »Notri sam spadnola glij te, gda smo se šaulivali od dauma, po tistom pa so mlajši že prišli v šaulo, samo ka so nej meli dosta vole za včenje. Epidemija je rejsan vplivala na deco, ka so nej več tak koncentrirani kak so bili prva, pa dosta znanja se je zgubilo pri enih.« In tak jo je pa bole vleklo v novinarske vode. Po tistom, ka je z Vestnikom sodelovala že v cajti študija, se je v začetki preminaučoga leta pri tej novinaj tudi zaposlila. Novinarsko delo se ji vidi, vej pa je takšo razgibano, »nikdar je nej isti den. Malo si v pisarni, malo na tereni med lidmi, tak ka mi je tau trnok zanimivo«. Zdaj, ka žive v Gornji Radgoni, bole piše o tom, ka se godi na desnon tali reke Müre. (Kejp na 1. strani: Maja Hajdinjak je tudi soavtorica knjige Prekmurščina, kinč predragi (Foto: Silva Eöry))

ŽELEZNA ŽUPANIJA

Obmestje Karicsa

V Somboteli, tam kak so zdaj srejd-nja šola, kulturni center MLIK pa dijaški daumi, je gnauksvejta edna stara veška cesta bila, stero so tak zvali, ka Karicsa. Do sredine prejšnjoga stoletja se je ta paut uradno tak zvala, ka Nagykar, proto taumi so tisti, steri so tam živeli, samo Karicsa gučali, tomi tali varaša, depa tau, ka tau pomeni, je niške nej vedo. Raziskovalci so tau ménje že v srednjom veki (középkor) najšli, najprvin v dobi Sabaria-Sombotel, gda so obdobje Arpadovičov raziskovali. Zvün toga so leta 1556 bile paulak Sombotela taše zemlé, stere so tak zvale, ka Várfölde ali Pecsényésföldek, te so tam bile kak je zdaj Söpte. Tau rejč so gnauksvejta Pečenegi (besenyők) meli tak ka pecsenyeg pa te s tauga so gratale Pecsényésföldek. Te grünt, te njive so tisti dobili, steri so skrb meli na sombotelski grad, tau so nej drugi bili kak Pečenegi. S tauga se te že leko razmej odkec je tau ime gratalo, vej pa vrata grada so se na zahod proto tali Karicsa odpirala, gde so tisti Pečenegi živeli, steri so v gradi delali. Kaulak grada se je sledkar zozido še eden zvünašni grad, steri je cejlak dolazaprejt bijo od varaša. Vejn ranč zavolo toga se je te tau nej mogo tak razvijati kak steri so zvüna bili, zavolo toga je tisti tau tak vögleo kak edna ves, pa zavolo toga je gorostala Karicsa. Najprvin so v 16.stol. leti gorazamerkali tak ka Karcsa, tau ime iz staroga turškega jezika prihaja. Sledkar, gda je že grad nej emo tau funkcijo, ka bi skrb emo mejo, je kral kak Sombotel tak grad prejkdau škofiji Győr, Pečenegi so pa pomalek tö preminauli. V 18. stoletji so tau paut, gde so Pečenegi živeli, tak zvali ka Kar utca, sledkar sta te tak nastale Kiskar pa Nagykar utca.

Silva Eöry

Karči Holec

OD SLOVENIJE...

Reorganizacija vlade

Državni zbor je s 55 glasovi za in 29 glasovi proti imenoval devet ministrov 15. slovenske vlade, ki jo vodi Robert Golob. Glasovanje je bilo potrebno zaradi reorganizacije vlade, ki jo je prinesla novela zakona o vladi. Ta predvideva 20-člansko ministrsko ekipo in tri povsem nova ministrstva, in sicer ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in inovacije, ministrstvo za okolje, podnebje in energijo ter ministrstvo za solidarno prihodnost. Ob tem se štirim dosedanjim ministrstvom spreminjajo delovna področja, dve vladni službi pa preraščata v ministrstvo. Vlado bo po novem sestavljalo 19 ministrstev in en vladni urad. Pred državnim zborom so zapri-segli ministrica za infrastrukturo Alenka Bratušek, minister za gospodarstvo, turizem in šport Matjaž Han, minister za visoko šolstvo, znanost in inovacije Igor Papič, minister za vzgojo in izobraževanje Darjo Felda, minister za okolje, podnebje in energijo Bojan Kumer, minister za naravne vire in energijo Uroš Brežan, minister za kohezijo in regionalni razvoj Aleksander Jevšek, minister za solidarno prihodnost Simon Maljevac in ministrica za digitalno preobrazbo Emilija Stojmenova Duh.

Premier Robert Golob je dejal, da ima po osmih mesecih končno popolno vlado. Sprememba vlade ni personalna, temveč vsebinska, je izpostavil, njen namen pa je dose-ganje novih strateških prebojev in odgovarjanje na strateške izzive našega časa. »Po osmih mesecih – niti ne čakanja, ampak borbe, smo prišli do točke, ko lahko zmagovalci na volitvah uveljavijo svojo legitimno pravico do oblikovanja vlade po lastni meri,« je v nagovoru poslancem dejal Golob. Vlada, ki napoveduje, da bo leto 2023 v znamenju številnih reform, ob tem zagotavlja, da bo z reorganizacijo bolj učinkovita pri naslavljanju številnih izzivov, ki jo čakajo.

KRIMINALISTIČNI INŠPEKTOR MARTIN VRENKO

Kriminalistični inšpektor (bűnügyi felügyelő) Martin Vrenko je v filmi znauva igralec Dario Varga grato. Depa, najprva se je neka drugo moglo zgoditi. *Avogust Demšar* ali po pravom *Tomaž Zupančič* je tri nauve kriminalke mogo napisati. Po tej knjigaj so na nacionalnoj televiziji v Sloveniji scenarije naprajli, nauve serije so se leko začnile delati. Prvi šest je eno leto nazaj vöprišlo, tak kak knjige, so trno popularne gratale. Skur polonje Sloven-cov ji je gledalo. Zovejo se Primeri inšpektorja Vrenka (Vrenko felügyelő estei). Če ga je v prvoj sezoni Dario Varga špilo, logično je bilau, ka ga v drugi tō mora. V toj nauvoj sezoni pa se je neka vcejlak vöminio. Če se je v prvoj vse v Maribori godilo, se v drugoj inšpektor Vrenko več kaulak po Sloveniji vozi s svojim motorom. Tak v krajino, v steroj se guči, tō pride. Zaprav, k svojomi oči v Moravske Toplice pride, pa že ga dva mrtviva človeka čakata, steriva je nakak bujo. S tejm je Dario Varga tō v krajino, v Mursko Soboto prišo, v steroj je mlada lejta preživo. Kak nam je povedo, vsigdar njemi je lepau, gda leko nazaj med stare pajdaše pride pa ka leko guči, v Ljubljani zvekšoga samo govori. Rad povej, ka Sobota vsigdar njegvi dom ostane, v steroj pa dauma več nema. Dario je v mladi lejtaj trno rad ping-pong špilo. Talentejrani je biu, med najbaukše (do 18 lejt) v Evropi je prišo. Vekši klub iz Maribora ga je k sebi pauzvo, njemi štipendijo dau, ka za nji je začno špilati. Tak je gimnazijo tam zgotovo pa ekonomijo začno študejrati. Že je tak vögledalo, ka tau zgotovi tō, če bi nej na njegvo paut gledališče prišlo. Kak bi Dario povedo, gda te gnauk tau zaodi, te vō iz rauk več ne pisti. Ekonomijo je tam njau, v Ljubljano na Akademijo za radio, film pa gledališče je odišo študejrat. Že kak študenta so ga gledališki rami na velke zvali, zdaj je že duga lejta v Mladinskem gledališči Ljubljana v službi. V vnaugi filmaj smo ga leko vidli, v takšni tō, v steri se je gučalo po naše.

Z Dariom sva se srečala pa pogučavala v Murski Soboti na projekciji tretjoga tala nauve serije o inšpektori Vrenki.

- V svojoj Soboti pa kaulak nje si kak Vrenko pred kamerov stau, depa, skur vsi so gučali, ti pa si mogo govoriti?

Dario Varga kak inšpektor Vrenko, kak ga je Slovenija na nauvo spoznala

Dario Varga: »Ja, té moj inšpektor Vrenko v Maribori živé. Tak ge ne smejm gučati, govoriti moram. Se mi

Zvün Darija je kriminalce eške Gorazd Žilavec naganjo. Gorazd se je tō v Soboti naraudo, v Maribori živé pa dela. Un je zato skrak Darija na velke gučo po naše na filmi. Kak povejdano, Dario je govoril (gučo po slavski)

je pa tau trno povidlo, ka režiser pa šefi na nacionalnom teveni so za tau bili, aj drugi igralci v svojoj rejči gučijo. Meni so pauze dobro spadnole, ka v nji sam leko znauva gučo, rad mam tau svojo rejč.»

- Tau je velki projekt, kelko časa je tebi trbelo, ka si ga naredo?

Dario Varga: »Kak vsigdar, sam se nut pod kaužo človeka, steroga špilam, mogo potegnoti. Ka ga za svojoga naredim, kak se tau pravi. Dosta sam se z istinskimi kriminalisti, forenziki pa policajami zgučavo. Ge sam nigdar

nej vedo, kak tau uni delajo. Tisto, ka sam na filmaj vido, tomi sam nej najbole vörvo. Dosta sam se od nji navčo, ka sam leko povedo, demo delat. Skrak nji sam na tau tō gorprišo, kelko te lidge delajo, s kakšo velko volauv kcu k vsikšomi problemi stanejo. Trno sam je poštvovati začno. Brodim, ka so mi dosta dali, ka sam Vrenkoja takšnoga naredo, kak sam ga škeu. Lidge so prajli, ka mi je „gratalo“, trno popularno serijo smo naprajli. No, vsevküper sam prejk 50 dnevov na tereni biu. Pet dnevov dela pred kamero, dva dneva smo počivali. Če tak vzemeš, vsevküper mi je pau leta vzelo. Baukše povejdano, telko časa je trbelo, ka smo tau nauvo sezono naprajli.»

-Takšo dugo delo, gda nekak drugi grataš, gvüšno kaj nut v tebi pisti?

Dario Varga: »Od toga bi leko na dugo pa na šörko pripovejdo. Istina pa je, ka skur dvakrat dukše je trbelo, ka je Vrenko vō iz mene odišo, kak pa gda sam ga v sebi noso. Tau vsi igralci poznajo, kak se nam v takšnom procesi godi. Tak enga dneva Vrenka več nej bilau, znauva sam samo kak Dario ostano.»

- Gnauk si v enom intervjuji povedo: če bi na lotoni milijonko duabo, bi film o ribičiji na Jadranskom mordji napravo. Tebe na maurdje na velke vliče?

Dario Varga: »Ja, od vsigdar! Tau v krvi mam, moja mama se je na otoki Rab, srejdj maurdja, narodila. Tam sam za njauv ram erbo, leko povejm, ka tau moj drugi dom gé. Tam z domanjimi možakarami ribe lovimo, rad tau delam. Od toga film narediti, tau si že dugo, dugo že lejdm

naprajti.»

-Dario, trno lejpa hvala, ka za naše novine Porabje si nam kaj maloga povedo. Kak zdaj tadale?

Dario Varga: »Zdaj pa malo med domanje lidi stauipim, si kakšen špricer spidjem, se kaj zgučim. Leko tō dva spidjem, drugi do me v Lublano pelali.»

Miki Roš

IZ NAŠE KÜNJE: OČKOTOVO PECIVO

Recept, šteroga vam mo gnes zavüpala, ma malo čudno ime, zatao ka njemi pravim »očkotovo pecivo«. Tau ne pomejni, ka ga on peče, tau pomejni, ka je njemi najbaukše. Gda je toplo, je testau fajn hrustljivo, pri mrzлом pa se prepoji sadje pa puding, tak, ka vam v lampaj pri vsakšom bajsi grata ena dobra, sladka packarija.

Recept je napravljen za plej nendri v velikosti 25x30cm, ges nūcam takšoga, ka se njemi raub lejko vkraj vzeme, ka mi je pecivo že od začetka zlejka na kocke rezati.

No, pa začnimo. Za testau si morete pripraviti:

- 225 g putra
- 225 g cukra
- 5 rumenjakov
- 2 vanili cukra
- 450 g mele

Krema:

- 2 vanilijova pudinga

- 8 dcl mlejka
 - 6 žlic cukra
- Nūcate še 1 velko konzervo breskvovoga kompota

Najprle skūjajte puding. Oba pudinga zmejšate s cukrom pa ga zakūjate v mlejko, gda tao začne vreti. Kak se puding zgosti pa začne brbučkati, ga doj vzemete, ka se naj hladi. V tom časi napravimo testau. Najprle cukrer pa puter na ma-

lom ognji raztopite. Ekstra zmiksate melo pa rumenjake pa te cuj vlijete raztopleni pa malo ohlajeni puter. Gda tau

zmiksate, dobite takšo testau, ka se razsipavle, ne drži se skūper. Trifrtale toga testa date notri v masen plej, pa ga s prstami razporedite, pa fajn stisnete na dno pa ob robaj malo še rauba napravite. S tem je drūgi stopaj za vami.

Zdaj pa vzemete puding pa ga vlijete na testau. Ga fajn razporedite. Te odcedite breskve pa jih narežete na šnite pa zložite gor na puding. Na konci pa preostanek testa posiplete na breskve tak, ka pokrijete cejlo pecivo.

Če te namesto breskev iz kompota nūcali sveže breskve, jih je kakšnih šest srednje velikih zadosta, ali na njih te gor posiplite še en vanili cukrer pa dve žlici drobtin, ka sok gor poberejo, ka nede pecivo packasto. Leko pa ponūcate tūdi drūgo sadje. Tak zloženo pecivo porinemo v pečico, na 180 stopinjaj pečemo kakših 40-50 minut. Pecivo je dobro pred rejanjom ohladiti, ovak je lejko puding še pretekauci, pa se nede fajn rezalo.

Pa dober tek iz naše v vašo kūnjo!

Simona Rituper

... DO MADŽARSKE

Madžarska olimpijska zmagovalca že kitajska državljana

Največji škandal na področju športa v letu 2022 je bil, ko sta brata Liu zapustila Madžarsko, sledila svojemu kitajskemu trenerju in se preselila na Kitajsko. Brata Liu, Shaolin Sándor in Shaoang, sta otroka madžarske matere in kitajskega očeta in sta prva športnika, ki sta dobila prvo zlato medaljo na zimskih olimpijadah za Madžarsko. Hitrostna drsalca sta sledila trenerju, ki je obenem trener kitajske reprezentance. Dobro obveščeni viri trdijo, da je bila za njun odhod kriva Zveza drsalnih športov Madžarske, ki ni želela še naprej plačevati omenjenega trenerja. Zveza meni, da je odločitvi bratov botroval tudi denar, saj zlata olimpijska medalja »velja« na Madžarskem 50 milijonov, na Kitajskem pa 800 milijonov forintov. Pred kratkim se je izvedelo, da sta brata Liu dobila – po hitrem postopku – že pred lanskim božičem kitajsko državljanstvo, pri čemer jima je verjetno pomagalo, da dobro obvladata kitajščino (mandarinščino). Pospešenost procesa je razumljiva, če vemo, da se lahko športniki, če zamenjajo državo, šele po treh letih udeležijo olimpijskih iger. Naslednje zimske olimpijske igre bodo leta 2026 v Milanu. Kitajski tisk že piše o tem, da bosta brata Liu v ekipi z nekdanjim južnokorejskim olimpijskim prvakom, ki je dobil kitajsko državljanstvo leta 2021.

Število Madžarov se zmanjšuje tako na Madžarskem kot v zamejstvu

Čeprav uradnih podatkov lanskega popisa prebivalstva še nimamo, predhodne številke kažejo, da upada število madžarskega prebivalstva tako v domovini kot tudi v zamejstvu. Najbolj dramatičen je položaj na Sedmograškem (Transilvanija) v Romuniji, kjer se je število Madžarov v treh desetletjih zmanjšalo za 600 tisoč. Medtem ko se je v Romuniji leta 1992 priznavalo za Madžare še več kot 1,6 milijona ljudi, je bilo njihovo število leta 2021 samo še malo več kot milijon. Število prebivalstva v Srbiji se je v zadnjih desetih letih zmanjšalo za 6,9 odstotka, število tamkajšnjih Madžarov verjetno v še večji meri. Leta 2011 je v Srbiji (največ v Vojvodini) živelo več kot 250 tisoč Madžarov, njihovo število se je verjetno znižalo pod 200 tisoč.

EN DEN POČITNIC

Vsakši človek ma rad počitnice. Tau je čas, ka si počine tejlo pa dūšo, pa si napuni baterije za nauve zmage. Ges sam spoznala, ka za takšo punjenje baterij nej trbej meti fraj duge kedne. Zadosta je že en popaudnjevi, če je mesto pa čas pravi.

Za mene so bili pred par lejt takši petki, gda sam pelala mamo pa očo v Porabje. Mama je tam duga lejta delala pa včila v Monoštri pa Števanovcaj porabske ženske popejvati, pa še folkloro je včila deco na števanovski šauli.

Duga lejta je biu oča njeni šofer, gda sta pa prišla v bole zrela lejta pa sta odila samo še v Števanovce, sam se ponidila, ka jiva ges po moji službi odpelam prejk meje.

Priti prej je bilau za mene vsakič, kak če bi staupila v nauvi svejt. Ceste so ovakše, gaušče so ovakše, pa za mojo dūšo se je čas stavo. Gda sam parkejrala v Števanovcaj, je

mama odišla v dvorano delat, oča se je vōni razkomoto na kakši klaupi, ges sam se pa vsejla v auto pa se odpelala v Monošter.

No, glede Monoštra vam povem, ka gda sam šla ta prvič, sam srečala najbolje čudno krožno križišče, ka sam jih vidla do tistoga dneva. Šteri se vozite skaus, znate, ka mislim. Tistoga v obliki osmice, trno maloga, pa pri šterom sam prvič nej znala, ka ščē od mene. Spaumnim se, ka sam na pau žmejrila pa letejla skaus, pa si mislila samo, »zdaj pa, ka bau, bau.«

No, z lejtami mi je gratalo domače tak tau križišče kak tūdi Penny market, v šteroga sam vsakši petek šla nabavlat kakšne drobnarije, te pa šla še v Špar poglednot, če je kaj nauvoga na policaj. Pa sem se te pomali odpelala nazaj v Števanovce.

Z lejtami sam tak poznala vsakši ovinek na toj pauti od

Števanovec prauti Monoštri. Pa vsakšo stolicu, na šteroj sva sedela z očom pa odprla vrečko kakšnoga nej zdravoga gestija, šteroga sva si privauščila, dokleč je mama nej končala vaje. Dostakrat je z nami šla tūdi naša pesika Polonca, s štero sve šle še kakši kraug okauli cerkve pa uživale mer pa tišino.

No, ali te časi si minauli. Mama je že v lejtaj, ka več ne vči, pa tūdi naše Polonce nega več. Ali spomini so ostali. Na moje petke, gda sam si počinaula, kak če bi bila keden dni na počitnicaj nendri daleč na drūgom kraji svejta. Spomini na ženskice, spejvanje v naši

domanji rejči, pa toga, ka sam se navčila, ka je v Porabji skobacano mesau pohano po naše, pa ka je cicifiks ženski modrček.

Zdaj v Porabje vozim moje pajdaše. V baute pa na dober obed v hotel Lipa. Pa gda je vrejme lejpo, odpelam na izlet še mojiva dva stariša. Vsakič gledata okauli sebe v vūpanji, ka ta za kakši klepet srečala svoje stare pajdaše, od Klare, Marjane, Jožija, pa vse drūge iz naše Zveze Slovincov, pa še štero od ženskic iz zbora, štere so bile skoraj tresti lejt del našoga žitka.

Simona Rituper

OČA JE SVOJO GRABO KOPO

Kaucina Marika, po možej Čer, doma v Ritkarovci žive v rojstnom rami. Ona je bila najmlajša, ona je ostala doma. Ram vrkar na brgej stoji, če vōstanemo na podaukne, lopau se vidijo avstrijske plamine. Lepau je tū živeti, pravi Marika, depa tau je nej vsigdar bilau tak. Proto taumi, ka oča pa mati sta iz dvej taši družin bila, stera sta modošne bile, žitek je ovak karte talo. Z dobraute so v srmastvo prišli, eden den je vse, ka so meli – kak grūnt tak pejnaze – vrag vzeu.

- Marika, aj tau razmejmo, ka v rodbini sto kama je valaun, samo tak leko, če nam tapovejš svojo družinsko drejvo.

»Moj ati, on se je tak zvau ka Djūrko, on je odtec od Kaucinoga rama bejo. Ativa oča je od Djirejšni bejo, Djanči se je zvau, baba pa Kaucina bejla, Kaucina Djola. Moja mama pa od Verice bejla, od Rōfcini, ona se je sé, v te ram oženila. Njej gda je še mala dekla bejla, so prajli, ali Kaucinoga Djūrka ali Borovnjakinoga Djanoša žena baude.«

- Stariške so ji vōodebrali moža?

»Pa vejš, te so fejest gledali, sto kelko grōjnta pa pejnaz ma. Ati je sam sin bejo, Kaucini so velki grōjnt meli pa bogati so bilej. Pa če je tau še nej dojšlo, Rejza tetica je pa v Meriki živela.«

- Tetica Rejza so nej meli tam vanej družino?

»Meli so družino, depa oni so tam vanej tō dobro stali, tak ka so leko pomagali.«

- Če sem dobro poslušō, te je tvoj oča Kaucin bejo, mati pa Rōfcina.

»Ona je sestra bejla Rōfcinoga Jenaka, nje je vsevkūp

šest bilau. Edna sestra je v Meriki mrla te, gda se je naraudila, zato ka baba pa dejdek sta se tam oženila. Samo gda je vōvdarila bojna, te je dejdak nazaj domau mogo

Kaucina Marika iz Ritkarovec

priditi zato, ka so ga za soda ka zvali. Gda so šli domau, te se je pa že moja mati naraudila, če bi še dva dni na šifti bili, te bi se tam naraudila.«

Zdavanjski kejp tetice iz Amerike

- Ati so sami bili? Ali so meli brata ali sestro?

»Ati je sam bejo, njegva mati več mlajšov nej stejla meti zato, ka očo je sploj težko rodila.«

- Pa baba, mati od tvoje materé je odkec bejla?

»Ona je od Števanovec bejla,

tak so se zvali, ka Štotjini, mauž je pa z Verice Rōfcin bejo. Mamin oča je emu edno sestro pa enga brata. Sestra se je sé k Kovačini oženila, ona je tam sploj naveltja žejevla. Moja mama je dostakrat prajla, ka ta je z dolari cigaretline sūkala, tak dobro njim je šlau.«

- Od pradejdakov (dédpapa) kaj vejš?

»Od oče dejdak je tōj pri Kaucini bejo, tak se je zvau, ka Lazar. On je cūdjeu bejo pa te ram, v sterom zdaj živemo, je gorazozido leta 1860, zato ka je zidar

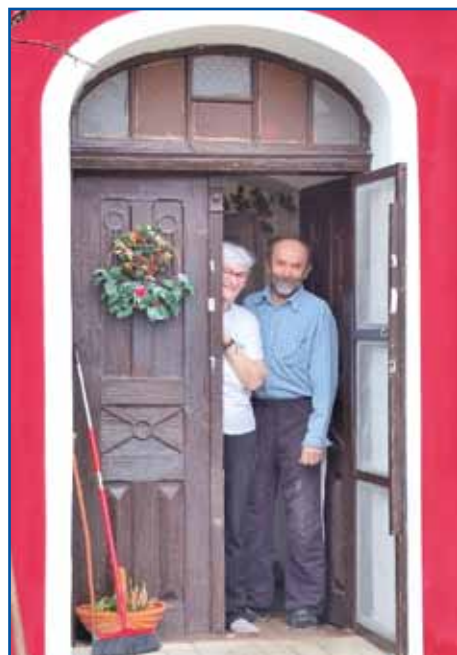
bejo. Od pradejdaka žené dostane vejm, samo telko, ka se je Rebeka zvala.«

- Če gledam te stare kejpe, sploj dosta je taši, steri so se

v Meriki naredli. Od vaše rodbine kelko ji je odišlo v Meriko?

- Gnauk od atija materé sestra, stero je Lepoša vzejo. Tejva sta mela eno hčer, stera je tōj pri Kaucini gorarasla. Ta se je Ilonka zvala, samo sledkar, gda je zrasla,

te je nazaj v Meriko odišla za matardjo. Tista dvera pa okna so tōj pri nas, zato ka gda je ram prazen grato, te so tista okna tōj nutrazozidali leta 1936. Zato ka odprejti

Marika z možaum Jožinom na pragi domanje iže

trnac so meli Kaucini, gda je veter snejg noso, te njim je furt nutranatoro. Dejdak pa baba, mati od materé, sta tū v Meriki bila, depa ona sta domau prišla. Oni so tōj Kaucino krčmo odprli, stera je fejest irrašnja krčma bejla. Samo te sledkar je država vse vzela pa ovak je dejdak tū velki štrik bejo pa vse zabukativo. Tak ka vse, ka je bilau, je vrag vzejo.«

- Dvej družine, kak Kaucina tak Rōfcina, stere sta dobro stale, če gledamo peneze, zavolo politike pa zavolo vse drügoga, gnauk samo nika nejmata. Tau je nej bilau naletja prejkprimesti tistim, steri so k dobrauti vcuuj bili vzeti, nej?

»Naš ati, kak je mama pripovedjala, je tak vrli človek bejo, ka je vse napravo, še z nami mlajšami je doma bejo pa nas skrb emo. Moj ati pa dejdak sta se v gauštji dostajafkala, zato ka dejdak

šparo, nej pūsto lejpi lejs vōsekati, samo tašoga, steri je že za nikojvalaun bejo. Dejdak dočas, dočas šparo, ka te naslejdne, petdesetoga leta, država vse vzela. Gda se

je tau zgaudilo, te se je moj oča cejlak obrno, nej je mogo pomiriti, ka od enoga dneva do drügoga so vse zgūbli. Dejdak pa baba sta še tisto leto obadva mrla, tak, ka ranč sta nej bila betežna, psihično njija je tau nanikoj djalo. Dosta pengōjov bilau doma, še slemen je puni bejo z njimi, zato ka baba namalano

šparala, pa te tau tū vse vrag vzejo. Tak ka potejm smo srmacke bili pa zavolo toga so nas potejm vsigdar dolagledali. Mi smo samo tak meli drva, če nam stoj dau, aj vōpucamo, največkrat smo v državne goščé odli. Tau tō nikdar ne morem pozabiti, ka gda je moj ati policaja vido, te je vsigdar trepeto kak šiba na vodej?«

- Zaka?

»Zato, ka moj ati si je že svojo grabo kopo, mami pa brat Djoži sta tōj pred ramom stala pa sta ga gledala. Zark za njim je AVO-š stau pa tau čako, ka zgotauvi pa ga dolastrli. Samo telko sreče emo, ka prejšo prejdjen pa tauga naprevzvejo, ka dela. Tak se je rejšo od smrti. Depa tisti straj, ka je tam preživo, je vevikečno v njegvi dūši austo.«
(Kejp ne 1. strani: Kaucina krčma je gnauk svejta trno irešnja bila)

Karči Holec

Od inda v gnešnji čas

PRIPOVEJSTI O SLOVENSKI KRAJINAJ

Škrlat ali purpur je indasvejta bila farba, stero so leko samo največji glavaške, gospaude nosili. Njivi gvant je s tejm na daleč pokazo, sto je najbolje prejgen gé. Ta farba je nebesko draga bila, iz ene sorte morski pužakov so jo delali.

Velki pesnik Dante Alighieri je na glavej leko škrlat noso. V svojem časi je med velikimi največji biu, steri so pero v rokaj držali. Na toj staroj sliki se zatoga volo leko vidi, za kak velkoga so ga lidge meli. Gnes škrlat leko vsi nosimo, kemija nam je tau naprajla

S škrlatom smo zatoga volo tau pisanje začnoli, ka mo na eno goro šli, stera skur takšno ménje ma. Njeno ménje se bole po žensko čuje.

Škrlatica

Pravijo, sto Škrlatico takšno v živo vidi, nigdar jo ne pozabi. Kelko je poznano, prvi je na njau Julius Kugy staupo, leta 1880 se je tau zgodilo. Na vrji Škrlatice velki križ stodji, za vse tiste slovenske planince pa alpiniste je postavljeni, steri so v planinaj preminauli

za Triglavom za drugo najvišjo goro v Sloveniji valá. 2740 m visko se zdigava. Depa, nje no ménje je tisto, od steroga smo pripovedjali. Tak Škrlatica vögleda, gda se sunce začne

zdigavati.

Gora Škrlatica svojo legendo tō ma. Ena vila (tündér) živé, stera se ranč tak kak una zové. Že gezero pa gezero lejt v enoj velkoj lüknji nut v skali živé. Vila Škrlatica pa eno velko nevoloma. Vsikši stau lejt na smrt

betežna grata. Gda té beteg naprej pride, samo go vrastvo iz enoga cvejta leko vōzavračí. Pravijo, ka tisti cvejta se vsigdar najde, njoj ga nekaj prinese, gda go beteg vmarja. Zato ka, če vila Škrlatica premine, velka

baja naprej pride. Same nesreče bi se godile, lidi bi na nikoj dejvale. Gda je skur skrak nje prva velka bojna lidi vmarjala, se je vōrvalo, ka vila Škrlatica je nej pravi čas tistoga cvejta

dobila. Steri pa njoj cvejta prinese, velko bogastvo od nje dobi. Depa, od toga nikomi ne sme nika prajti, ovak brezi vsega ostane.

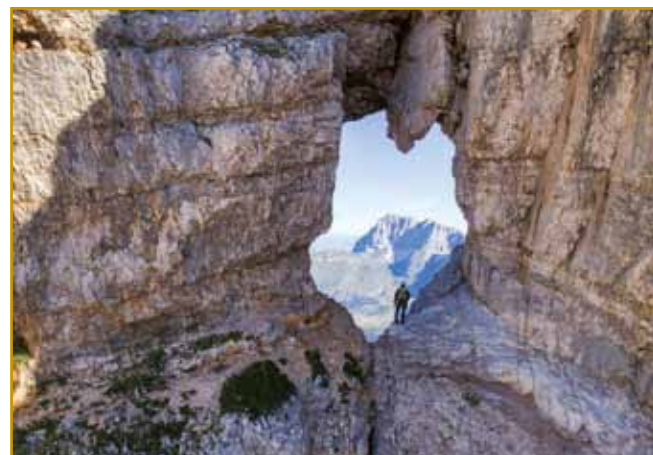
Lidge so že od inda takše viske gore na velke poštuvali. Gor na nji, med njimi pa kaulak nji se je vrejme »küjalo«. Grmlanca pa strejle so skale raznok mlatile, ka so se v doline skobacale. Tiste najbolje viske so že kak kakšnoga boga gledali. Že smo pisali, kak so trge bogauvi Triglav, Jalovec pa Mangart tistoga vražjoga Vodobruhca zgrabili, ka je več nej na velke vodau vōmeto pa povoudni delo. Sto vej, kelko takšnoga vōrvanja pa pripovejti je za vekivečno s toga sveta odišlo, so se tapozabile. Na srečo so se najšli lidge, steri so od toga pisali. Tak je neka dun za starimi ostanolo, ka gnes leko tau tapreštemo. Ene poznamo, drugi za vsigdar nepoznani ostanejo. Iz toga cejluga stūdenca eške eno legendo vōpotegnemo, prva tadale na kakši drugi vrij staupimo ali pa po dolini tadale odidemo. Tak do tistoga stvorenja pridemo, steri pri lidaj že trno dugo straj seja.

Vragovo okno

Vragovo okno aj bi ranč vrag naredo. Bilau pa je tak. Sveta Marija pa vrag sta se na Sveto goro namenila iti, tam do velko mešo držali. Sveta Marija bi se vōrnikom pokazala, vrag je njigve dūše škeu zapelati. Paščila sta se, steri prvi pride. Marija je po dukšoj pauti, kaulak po dolinaj šla. Vrag je po bole kračjšoj šau, depa, viske gore so njemi na pauti stale. Tam na Kanini je najbolje viska stejna bila. Eni pravijo, ka se je zaletó v njau, ka si je okno naredo. Drugi bole radi čujejo, kak je s pesnicov po viskoj ste nej včesno pa je lüknja gratala. Kakoli je že naredo, vej se, sto

je prvi na Sveto goro prišo. Ja, un gvüšno ka nej. Od vsega toga je eden velki člo-

riške so ga v viske šaule dali, fiškališ je grato. Ka vse je delo, zdaj nemo dojdavali. Skrak

Gda so lidge indasvejta tau »okno« na gori Kanin vidli, gvüšno ka njim je dosta vsega na pamet prišlo. Tau 10x7 mejterov velko okno je mati narava naprajla. 2390 m visko stodji. Vsi go kak Prestreljeniško okno poznajo. Inda so njemi Vragovo okno tō prajli

vek tō poslušó. Gnes za očó alpinizma v Sloveniji vala. Neka maloga že smo točkar od njega napisali.

Julius Kugy

Kugyni so planinci pa alpinisti v Trenti spomenik dali postaviti. Za vsigdar gore gleda, stera je tak nebesko rad emo. Od nji je vnauge knjige napiso, od planinski korin pa bildja je piso, vnaugim je prvi ménje dau. Julius Kugy je alpinizem popularnoga naredo, sploj se ne vej, na sterom vriji je nej biu. Zavolo njegovoga znanja so alpinistične sodačke divizije gratale, za inštruktora so ga meli

se je 1858 v Gorici naraudo. Doma so slovenski, nemški, talanski pa ške v staroj furlanskoj rejči gučali. Oba stariša sta Slovenca bila, oča s Koroške se je Kogej piso, sledi se je tau v Kugy vōobrnulo. Depa, Gorica je na granici vsej tej štiri kultur pa rejči živela. S tejm se je Julij že kak pojbič srečo. Sta-

zo, zvekšoga so tau domanji Slovenci bili. Eden največji pajdašov pa je dūhovnik Jakob Aljaž grato. Sto je gdakoli po Julijski Alpaj ojdo, se je s tejm imenom srečo. Od njega pa eške kakšnoga človeka planin drgauč kaj več napišemo.

Miki Roš

Porabske litere

Lani ste večkrat leko šteli v naši novinaj razpis (pályázat) Porabske litere, steroga je vöspisalo Slavistično društvo Prekmurja, Prlekije in Porabja. V njem smo nagučavali lidi, naj se njim ne vnauža napisati svoje misli, svoje štorije ali pesmi v slovenski rejči, leko tau napravi v našoj domanjoj rejči ali pa v knjižni slovenski rejči. Tisti, steri so se potrudili, so svoje nagrade (dij) dobili lani decembra na lejpom, svetešnjom programi v Slovenskom daumi v Varaši. K nagradi pa cujsliši tau tö, ka se njina literarna dela notradejejo v novine Porabje, aj je leko vseveč lidi taprešte.

V tej številki te leko šteli prvi tau zgodbe Spominčice, stero je napisala Noémi Illés iz Sakalovec. Noémi je v kategoriji »Srednješolci in študenti« dosegla prvo mesto. V imeni uredništva ji gratulejramo, vam, dragi bralci, pa želejmo fanj štenjé!

SPOMINČICE

Prvo poglavje

Skozi okno vlaka, ki je z veliko hitrostjo ropotal med prekodonavskimi griči, so žarki sonca rahlo žgečkali njun obraz. Nika in Mojca ponavadi obožujeta poznopoletno vreme, ki prinaša nove barve v naravo, toda danes sta se jezili nanj. Bili sta hudi na sonce, ker sije, čeprav si tega osebno ne želita. Zakaj je vreme sončno na ta žalostni dan? Oblaki bi morali zakriti vse nebo, da si nobena svetloba ne bi mogla utreti poti na zemljo. Saj je danes res žalosten dan. Dan, ko se jima je nekaj razbilo na dnu duše.

Vedeli sta, da bo ta dan enkrat prišel, toda kljub temu nista bili pripravljeni nanj. Le kako bi se lahko pripravljali na dan, ko moraš svojemu najdražjemu pomahati v večno slovo. »Bila je že stara,« so jima rekli znanci, vendar ju ta stavek ni potolažil. Prepričani sta bili, da bo tudi ona z njima pri njunih najpomembnejših dogodkih, da jima bo pomagala s svojimi pametnimi nasveti. Nje ni več. Bog jo je povabil k sebi, ona pa je šla. Mirno in lepo, tako kot je živela: brez blišča.

Od mame sta izvedeli, da je njuna babica zaspala za vse čase. Takoj so jima začele teči solze in brez vsakršnega razmišljanja sta hiteli, da prideta domov iz Budimpešte s prvim vlakom.

Nad potovanjem domov sta bili vedno navdušeni: bližati se domačemu kraju, znancem in družini, priljubljenim jedem, predvsem pa naravi ... Tej lepi

porabski krajini, po kateri žuborijo kristalno čisti potoki in jo krasijo zeleni borovi gozdovi. Preskrasna je poleti in pozimi, spomladi in jeseni. Najlepša je ... Najina je ...

Ko sta prišli v Monošter, je bila že tema. Ata ju je čakal na postaji kot vedno, ko sta pripotovali domov. Morata priznati, da se to ni zgodilo tolikokrat, kot sta si želeli. Glavno mesto ju je odtrgalo od doma, predvsem starejšo sestro Niko, delo je postalo najpomembnejše v njenem življenju. Pehala se je samo še za denarjem, za uspehom, za pohvalnimi besedami svoje šefinje, ki je ni marala. Sploh ne ve, zakaj je tako upoštevala njeno mnenje, zdaj pa ji je bilo močno žal. Obžalovala je za vsemi zamujenimi pogovori, vsemi rojstnimi dnevi, ki so jih praznovali daleč drug od drugega. Nikoli jih ne bo mogla nadomestiti. Ura zamujena ne vrne se nobena.

Nika in Mojca sta takoj zaspali, ko sta prestopili prag njune nekdanje sobe. Bili sta utrujeni in vedeli sta, da ju čakajo težki dnevi.

Drugo poglavje

Čeprav sta mislili, da bodo ti dnevi najtežji in dolgi, so minili bliskovito. Nista mogli držati koraka z dogodki, bili sta prisotni, ampak samo telesno. V mislih sta bili nekje drugje: pri nekdanjih spominih, pri sladkih trenutkih. Oživljali sta kulinarčna doživetja v babičini kuhinji: kaup, ajdova torta, gibanica, krofi, sladice in enostavne jedi, kot je kruh z domačo breskovo marmelado ali

pečena slanina s solato z bučnim oljem. Pogrešali sta domanji žma.

Po pogrebu, ko je bila vsa družina skupaj, jima je dala mama neko pismo. Naslovljeno je bilo Mojci in Niki, z lepimi, z roko napisanimi črkami, ki so

Dragi moji vnukinji!

Nikdar ne bojta žalostni, da sem odišla, zato ka sem vsikdar z vami. Napisala sem 5 pisem, v njij najdete vašo dediščino. V vsakšom pismi je ena naloga tö, če jih rejšite, te dobili največji zaklad. Ta ni pejnez, je večna vrejdnost.

*Rada vaju imam,
babica*

jima bile znane: njuna babica jih je napisala. Takoj sta ga odprli, s tem pa se je začelo nekaj čudežnega, nekaj nepričakovanega, nekaj, kar sta v tem trenutku res potrebovali.

»Tega ne bi verjela niti v sanjah!« je se čudila Nika.

»Kdaj si je babica to izmislila? Kako je prišla do te ideje? Sploh ne morem verjeti,« je nadaljevala Mojca.

»A se spomniš, ko smo vsako popoldne na televiziji gledale nadaljevanke, ki jim pravijo tudi limonade? Mogoče je dobila idejo v eni od njih,« se je nasmehnila Nika.

»To pa je res zanimivo. Odpriva prvo pismo. Komaj čakam, da začneva,« je Mojca priganjala sestro.

Pojte v našo gauško pa se špacirajte malo! (1. pismo)

Prvo pismo je bilo kratko in preprosto. Kljub temu pa tudi skrivnostno. Nobe ne utemeljitve, nobene razlage ni bilo.

(se nadaljuje)

RAZGIBAJMO MOŽGANE

SKANDINAVSKA KRIŽANKA

				AVTOR: MAJAZ HLAONIK	PREMIČNI DEL ČELADE, KI VARIJUE OBRAZ	KMET S PLUGOM	DANNY GLOVER	ZELENA VITINA RASTLINA	PO NJIH HODIMO	VID, VIDEZ	NAOČNIKI
				UPRAVA, MENEDŽMENT				8			
				NAŠ PEVEC (RAFIKO, MOJ ČRNI KONJ)						7	
				ZVONE AGREŽ MATERIAL ZA ŽENSKJE NOGAVICE			RUSKI AVTO				
							PLAKAT				
POMOČ: ELUVU INUT ŠPAN UNUK	ŠVICARSKI TENISAČ (ROGER)	KEMUSKA PRVINA	NAJBOLJ SEVERNO NASELJE V SLOVENIJI	RVAČ, PRETEPAČ	ŠTEVILKA NIČ, NULA					EVA LONGORIA KRHKVA KOVINA (SS)	
					URS IMBODEN						
SVEČAN		4					NAD-STROPJE	9			
							ŠČEKE-TANJE				
PREPERELA KAMNINA, KI LEŽI NA MESTU NASTANKA					10	FEVDALNI NADZORNIK SKLADIBA ZA VAJO	1			LJUDI S SEVERA, ESUMI	ZEMLJEVID
STAREJŠI MOŠKO, DEDEC			5		LUPA			TROPSKO DREVO, TEAK PEVKVA BARUČA			
REŽISER KUSTURICA					IZBUHLINA, ZATEKLINA, AMERIŠKA IGRAJKA THURMAN	2					
EVROPSKI VELETOK			6	SLOVENSKA ŠAHISTKA (LAURA) ISAAC NEWTON			REKA MED RUSIJO IN KITAJSKO TOMMY LEE				
FERMENT						NAJVEČJE MESTO MIČIGANA					
VISOK GORSKI VRH						GL. MESTO AMERIŠKE ZVEZNE DRŽAVE GEORGIA	3				

Končna rešitev:

1	2	3	4	5	4	6	4	3	2	3	7	8	9	10	4
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	---

SPROŠČUJOČA ŽOGICA

Potrebujemo:

- moko;
- plastenko, lijak;
- balon;
- flomaster;
- volno.

SUDOKU

			8		6	9		
	3			2				5
		4		1		8		
1				9		2		3
	9	3	4	7				
6					2		7	
5		9	1			4		
					9		5	
	6		5					

UGANKA

Samo dva snežaka sta si povsem enaka. Katera dva?

1

2

3

4

5

6

7

8

RÁBAVIDÉKI SZLOVÉNEK RÖNKHÚZÁSA ÉS ORSZÁGOS SZLOVÉN TALÁLKOZÓ APÁTISTVÁNFALVÁN

PORABSKO BOROVO GOSTÜVANJE IN SREČANJE PORABSKIH SLOVENCEV V ŠTEVANOVCIH

2023.02.18.

PROGRAM

10:00 órától

- Gyülekezés Apátistvánfalva elején (Szentgotthárd-Máriaújfalu felől)
- Kikérések után a lakodalmás jelmezes menet elindul a rönkkel a faluközpont irányába.
- Kísérő kiírdetése és mőkás jelenetek menet közben több helyszínen.
- Kb. 15:30 órától**
- Esketési ceremónia a faluközpontban (Templom-tér előtt) szlovén és magyar nyelven, majd a rönk elárvázása.
- Ezt követően lakodalmos (zenél a BLUE PLANET) veszi kezdetét a helyi iskola aszfaltos pályáján felállított rendezvénysátorban.

A Rábavidéki Szlovének Rönkhúzása 2015. óta szerepel a Szellemi Kulturális Örökség Nemzeti Jegyzékén.

7:30 órakor a szereplők és résztvevők számára Felsőszőlő központjából (Szentgotthárdot érintve) különjáratú autóbussz indul Apátistvánfalvára. A visszaindulás tervezett időpontja: 18.00 óra.

A település érintett szakaszán 10:00 - 16:00 óráig a közúti forgalom szünetel.

Kérjük, hogy a találkozóra érkezők 2023.02.10-ig az érintett helyi nemzetiségi önkormányzatoknál jelezzék részvételi szándékukat.

od 10:00

- Zbiranje na začetku vasi Števanovci (s smeri Monošter-Máriaújfalu)
- Po slovesu od doma krene svatbena povorka z borom proti centru vasi
- Med potjo pristanki na več lokacijah, kjer sledijo naznanila občinskega sluga in šaljivi prizori
- Od približno 15:30 ure naprej**
- Šaljiv poročni obred v vašem središču (na Cerkvem trgu) v slovenskem in madžarskem jeziku, nato licitacija bora.
- Sledi svatba**
- (nastopa glasbena skupina BLUE PLANET) v prireditvenem šotoru na asfaltnem igrišču lokalne osnovne šole.

Porabsko borovo gostüvanje je zabeleženo v Registru nesnovne kulturne dediščine Madžarske od leta 2015.

Ob 7:30 uri bo za nastopajoče in sodelujoče organiziran izredni avtobusni prevoz iz središča Gornjega Senika (preko Monoštra) v Števanovce. Načrtovan povratek je ob 18:00 uri.

Območje vasi, kjer se bo dogodek odvijal, bo za cestni promet zaprto med 10:00 in 16:00 uro.

Prosimo, da svoj interes za udeležbo sporočite pristojni lokalni narodnostni samoupravi do 10.2.2023

A rendezvény szervezői / Organizatorji dogodka:

A rendezvényt támogatta / Prireditve je podprla:

NIKA ZA SMEJ

MARTA IŠČE MARELO

Marta že eno vőro odi gor pa doj po kuči. Te pa jo mati pijta:
»Pa ka te telko odiš gor pa doj?«
Pa Marta pravi:
»Vej pa svojo marelo iščen.«
Mati pa zamajne z rokauf:
»Jaj, pijtaj boga, ge je ta tvoja marela.«
Pa jo Marti pogledne:
»Nede pomagalo, mi je moj Karči gli vgojno pravo, ka tao, ka ges zatepen, ni baug ne najde.«

MARTA PA MAJCA

Marta je šla na obisk k teti pa strici na kmetijo. Pa ji Karči pravi:
»Marta, zakoj nemaš oblečene tiste nauve majce, na šteri so narijsane klobase pa salame, ka bi strici delala reklamo za nauvo mesnico.«
Pa ga Marta čemerno pogledne, pa pravi:
»Naš ka, ges tao več nemo mejla oblečeno, ka zadnjič, gda san jo mejla, me je njihov pes za cecek vgrizno.«

Simona Rituper

Porabje

TEDNIK
SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Izhaja vsak četrtek

Založnik:

Zveza Slovencev na Madžarskem

Za založnika:

Andrea Kovács

Glavna in odgovorna urednica

Nikoletta Vajda-Nagy

Naslov založnika in uredništva:

H-9970 Monošter,

Gárdonyi G. ul. 1;

tel.: 94/380-767;

e-mail: porabje@gmail.com

ISSN 1218-7062

Tisk:

TISKARNA DIGITALNI TISK D.O.O.

Lendavska 1; 9000 Murska Sobota; Slovenija

Časopis podpirajo: Državna slovenska samouprava,

Urad predsednika vlade, oddelek za narodnosti,

Zveza Slovencev na Madžarskem in Urad vlade RS

za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Naročnina: za Madžarsko letno 2.600 HUF, za

Slovenijo 22 EUR. Za ostale države 52 EUR

ali 52 USD.

Številka bančnega računa: HU75

11747068 20019127 00000000,

SWIFT koda: OTPVHUHB

www.porabje.hu

POKRAJINSKA IN ŠTUDIJSKA KNIŽNICA MURSKA SOBOTA

vas ob slovenskem kulturnem prazniku
vabita na otvoritev razstave

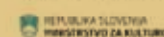
»Panonska hiša – nekoč in danes«,

ki bo v četrtek, 9. februarja 2023, ob 15. uri
v razstavnem prostoru Slovenskega doma v Monoštru.

Razstavo bo predstavila avtorica Jana Balažic.
Program bo z recitiranjem pesmi popestrila Klaudija Šeruga,
za glasbo bosta poskrbela Lara in Lukasa Gumilar.

Vljudno vabljeni.

POKRAJINSKA IN ŠTUDIJSKA KNIŽNICA MURSKA SOBOTA

a szlovén kultúra ünnepe
alkalmából meghívja Önöket a

„Zsuppfedeles ház – egykor és ma”

című kiállítás megnyitójára,

amelyre 2023. február 9-én 15 órakor kerül sor
a Szlovének Házában Szentgotthárdon.

A kiállítást a szerző, Jana Balažic mutatja be.
A megnyitót Klaudija Šeruga versei, valamint Lara és
Lukas Gumilar zenei műsora gazdagítja.

Mindenkit sok szeretettel várunk!